

Dražen Zetić, *Pomirenja*, Zagreb, Naklada Sv. Antuna, 2009, 114 str.

Nedjeljko Mihanović

U svojoj zbirci pjesama u prozi *Pomirenja* Dražen Zetić se iskazuje kao pjesnik dubokih doživljaja iz nepomućena svijeta djetinjstva i prve zavičajne mladosti. Mnogi doživljaji iz djetinjstva utisnuli su se u pjesnikovo duševno stanje, a time i u njegov lirski senzibilitet. U tim *Pomirenjima* ima mnogo sentimentalnih zanosa koji izviru iz čistih dječjih opažanja. Iz malih i skromnih stvari proizlazi duboko i osebujno spoznavanje svijeta. Pjesnik često gradi svoje lirske sadržaje na temelju čiste i bezazlene dječje percepcije svijeta. U susretu s iskonskim svijetom zavičaja suočava se s najdubljim istinama koje žive u potisnutim duševnim stanjima naših bližnjih, u iskonskome duhu malih odbačenih ljudi. U bešćutnoj pustinji modernoga potrošačkoga društva pjesnik se trajno budi iz svojih dječjačkih snova. Snovi su prožeti sjetnom čežnjom za auroralnim životom koji se odvijao u ozračju običnih pojavnosti u prirodi i u kojima se potvrđivala neuništiva moć života i radost bitka. U lirskim evokacijama često se osjeti duševno stanje u kojemu se nepomućeni ideali djetinjstva završavaju razočaranjem koje nam nameće neumoljiva otuđenost građanskoga čovjeka.

Zetićeve lirske razmišljanja povezana su sa zbivanjem iz osobnog iskustva. Bolno iskustvo i odražavanje stvarnosti trajno su nazočni u potki izražavanja. To je u nekim pjesmama, reklo bi se danas, »snimanje u živo« naše društvene slike svijeta. Po očitovanju elementarnih iskustava vidljivo je da je pjesnik prošao surovu školu života. Takve unutarnje napetosti sasvim su prirodne reakcije čovjeka koji je doživio realnost našeg vremena koja se odrazila u nedavnome razornome ratnom pustošenju.

U nizu pjesama Zetić izražava svoj osebujni ispovjedni ton koji daje pečat čitavome lirskome očitovanju. Pjesnik neprestano osluškuje svoju savjest pred licem svijeta. Iskazuju se težnje suvremenog čovjeka koji se osjeća usamljen u vrtlogu i u bešćutnoj pustinji bezličnoga potrošačkoga društva. Zalaže se za promjenu svijeta ostvarivanjem ljubavi prema bližnjemu. Vjeruje u duhovni preobražaj čovjeka. Izgrađuje vlastitu iluziju svijeta koja se u emocionalnom osciliranju pokazuje poetičnom i sjetnom, radosnom i turobnom, vedrom i tjeskobnom – već prema raspoloženju u koje pjesnik upada. No ponekad pjesni-

kove moralne želje prelaze u društvenu utopiju pa u nekim pjesmama osjećamo upravo agoniju njegove nemoći da ostvari svoj san i svoju plemenitu iluziju o solidarnosti među ljudima.

Kroz moralne poante provlači se nenametljiva društvena uloga pjesnika koji nastoji preobraziti svijet. Pjesme su protkane humanističkim težnjama, moralnim poukama i naglašenim etičkim načelima. Pouka se pretvara u načelo plemenitosti i moralne vrline. Usredotočuje se na čuvstvo elementarne čovječnosti pa poetski izražaj često poprima oblik komuniciranja s moralnom svrhom. Pjesnička poruka dobiva prvenstvo nad svim drugim sredstvima i modalitetima izražavanja. Stječe se opći dojam da nam se u toj humanističkoj pobudi o duhovnoj preobrazbi života otkriva sav pjesnik: u svojim idejama i intimnim željama.

U pogledu pjesničkog izražaja Zetić ostvaruje razgradnju pjesničke forme u ritmičkom i stilskom oblikovanju pjesme u prozi. Premda raskida s klasičnom pjesničkom formom, u strukturi pjesama nastoji biti ritmički precizan i u sažetosti koncentričan. Oslobađa pjesmu formalnog dostojanstva stiha i sav se predaje unutarjemu ritmu pjesme, punom lakoće strukturiranja, okretne igre riječi i ponekad lake filozofične mudrosti u obliku misaone poante. Težište pjesničkog izražavanja stavlja se na sadržaj pjesme pa je taj izražaj ponekad u opasnosti da zapadne u dociranje i moraliziranje u kojima se gubi lirski senzibilitet. U nekim pjesmama stapa u izričaju ambijentalni ton jezika s modernim izrazom i u takvim solucijama očituje inovativnu jednostavnost lirske evokacije.